د نوي مسلمان لپاره

ګټور کوچنی کتاب

المختصر المفید للمسلم الجدید

(پښتو)

محمد الشهري

دغه کتاب چې په حجم کې کوچنی خو د مضمون له پلوه لوی دی، په لنډه توګه د اسلام په اړه نویو مسلمانانو ته هغه څه ورښیي چې ناپوه پاتې کېدل ترې ښه نه دي.

بسم الله الرحمن الرحيم

شركاء التنفيذ:

دار الإسلام	جمعية الربوة	رواد الترجمة	المحتوى الإسلامي

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغيير في النص.

Telephone: +966114454900
ceo@rabwah.sa
P.O.BOX: 29465
RIYADH: 11557
www.islamhouse.com

په مدد د نوم د الله چې ډیر او همیشه مهربان دی پیل کوم.

سریزه

إِنَّ الْحَمْد للهِ، نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ، وَنَعُوذُ بِاللّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللّهُ فَلا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يَضْلُلُ فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنْ لا إِلَهَ إِلَّا اللّهُ وَحْدَهُ لا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدَاً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

اما بعد:

الله تعالی بنیادمو ته ډېر عزت ورکړی او په خپلو ډېرو مخلوقاتو يې هغوی غوره کړي دي، الله تعالی ويلي:

(او بې شکه د آدم اولادې ته مو ډېر عزت ورکړی).

[الإسراء: 70].

او د دې امت په عزت کې يې په دې نور ډېروالی هم کړی، چې د خپلو نبيانو تر ټولو غوره نبي محمد -(صلی الله عليه وسلم)- يې په کې رالېږلی، د خپلو کتابونو غوره کتاب قران کريم يې پرې نازل کړی او د خپل شريعت ستر دين اسلام يې ورته خوښ کړی دی، الله تعالی ويلي دي: (تاسو غوره امت ياست ايستل شوي ياست د خلکو د پاره، په نيکيو به امر کوئ او له بديو به خلک منع کوئ او په الله ايمان لرئ، او که اهل کتابو

(هم) ایمان راوړی وای (نو دا) حتماً ورته غوره وه، (بیا هم) ځینې یې مؤمنان خو زیاتره یې فاسقان دي)

[آل عمران: ۱۱۰].

پر انسان د الله تعالی یو لوی نعمت دا دی چې اسلام ته د هدایت احسان پرې وکړي، ثبات پرې ورنصیب کړي او پر احکامو او قوانینو یې عمل وکړي، دغه کتاب چې په حجم کې کوچنی خو د مضمون له پلوه لوی دی، په لنډه توګه د اسلام په اړه نویو مسلمانانو ته هغه څه ورښیي چې ناپوه پاتې کېدل ترې ښه نه دي، د دې ستر دین اصول ورښیي چې که ویې پېژندل او د هغو له غوښتنو سره سم یې عمل وکړ، نو د علم په طلب پسې به

ووځي او پرې د لا پوهېدو هڅه به وکړي، څو خپل پروردګار، د هغه نبي محمد -(صلى الله عليه وسلم)- او د هغه دين اسلام لا ښه وپېژني؛ نو د الله بندګي به بيا په پوهه او بصيرت سره کوي، زړه به يې مطمئن وي او د عبادت په کولو الله ته په نږدې کېدو او د هغه د نبي محمد -(صلى الله عليه وسلم)- د سنتو په پيروۍ به يې ايمان زياتېږي.

الله تعالی نه غواړم چې د دې کتاب په هر ټکي کې برکت واچوي، اسلام او مسلمانانو ته پرې ګټه ورسوي، يوازې د هغه د رضا لپاره يې ومني او ثواب يې ټولو ژونديو او مړو مسلمانانو ته ورسوي.

وصلى الله وسلم على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين.

محمد بن الشيبة الشهري.

٢ /١١ /١٤٤١هـ.

***

الله مې رب دی.

الله تعالی ویلي: (ای خلکو د خپل رب عبادت وکړئ، هغه چې تاسې یې پیدا کړئ او له تاسې مخکې خلک يې پيدا کړي، د دې لپاره چې ځان وساتئ). [البقرة: 21].

الله تعالی ویلي: (الله هماغه دی چې له هغه پرته بل لایق د عبادت نه شته). [الحشر: 22].

الله تعالی فرمایلي دي: (د هغه په شان هیڅ شی نه شته(نه په ذات کې او نه په صفاتو کې) او هماغه ښه اوریدونکی لیدونکی دی). [الشورى: 11].

- **همدا الله زما رب هم دی** او د بل هر شي رب هم، د هر شي مالک، پیدا کوونکی، روزي ورکوونکی او د هر شي تدبیر جوړوونکی.

- **یوازې همغه د بندګۍ وړ دی**، له همغه پرته نه بل پروردګار شته او نه بل د بندګۍ وړ.

همغه داسې ښکلي نومونه او لوړ صفات لري چې خپله یې هم ځان لره ثابت کړي او د همغه نبي -(صلی الله علیه وسلم)- هم ورلره ثابت کړي دي، چې په کمال او ښایست کې اوج ته رسېدلي، د همغه په څېر هیڅ شی نشته او همغه اورېدونکی او لیدونکی دی.

➢ **ځینې ډېر ښایسته نومونه یې دا دي:**

روزي ورکوونکی، مهربان، څواکمن، پاچا، اوریدونکی، امن وروکونکی، لیدونکی، ذمه وار، پیدا کوونکی، باریک بین، بسنه کوونکی او بښونکی.

الرزاق: د بندګانو د هغې روزۍ ذمه وار، چې د هغوی ژوونه او بدنونه پرې ژوندي دي.

الرّحْمن: د سترې او پراخې مهربانۍ خاوند چې هر شي ته ورغلې ده.

القدير: د بشپړ توان خاوند چې نه پکې عجز شته او نه ستړيا.

المَلِكُ: د لويې، قهر او تدبير په صفاتو موصوف او د ټولو هغو شيانو مالک چې تصرف پکې کېږي.

السميع: هغه ذات چې ټول پټ او ښکاره اورېدل کېدونکي شيان درک کوي.

السَّلَام: له هر نقصان، آفت او عيب نه پاک.

البَصِيرُ: هغه ذات چې هر شی يې تر نظر لاندې دی، که څومره پټ او کوچنی وي، د شيانو ليدونکی، پرې پوه او له پټو څخه يې خبر دی.

الوَكِيْل: د خپل مخلوق د روزيو ذمه وار، د هغوی د مصلحتونو سرپرست او هغه ذات چې خپل دوستان يې

په دوستۍ نیولي، نو چارې یې ورته اسانې کړې او هر څه لره یې دی بس دی.

الخالق: په داسې توګه د شیانو راپیدا کوونکی او پنځوونکی، چې مخکې یې بېلګه نه ده لیدل شوې.

اللطيف: هغه ذات چې خپلو بندګانو ته عزت ورکوي، رحم پرې کوي او غوښتنې یې پوره کوي.

الكَافِي: هغه ذات چې خپلو بندګانو ته په ټولو هغو شیانو کې بسنه کوي چې ورته اړ دي، او هغه ذات چې د ده په مرسته کې له بل هر چا څخه بسنه او بې پروايي ده.

الغَفُوْر: هغه ذات چې خپل بندګان د هغوی د ګناهونو له شره ساتي او سزا پرې نه ورکوي.

مسلمان د الله په عجیبه او له اسانۍ ډک پیدایښت کې غور کوي، لکه ګورو چې مخلوقات خپلو کوچنیانو ته پاملرنه کوي، تر هغه یې په مړولو او پاملرنه حریص وي تر څو چې پر ځان بسیا شي، نو پاکي ده هغه ذات لره چې پیدا کړي یې دي او مهربان دی پرې، له مهربانۍ یې دا هم ده چې سره له دې چې دا مخلوقات یې پوره کمزوري دي، خو داسې څه یې ورته برابر کړي چې مرسته ورسره کوي او حالت یې ښه کوي.

***

نبي مې محمد -(صلی الله علیه وسلم)- دی

(الله) تعالی فرمایلي دي: (-دا دی- تاسو ته یو داسې رسول راغلی چې خپله له همدا تاسو څخه دی، څه چې تاسو کړوي(په مشقت کې مو اچوي) هغه په ده ډېر ګران (او درانه) تمامېږي، ستاسې پر ښېګڼې حریص دی، په مؤمنانو مهربان خواخوږی دی). [التوبة: 128].

(الله) تعالی فرمایلي دي: (او ته مو د ټولو خلکو لپاره یوازې د یو رحمت په توګه لېږلی یې). [الأنبياء: 107].

محمد -(صلی الله علیه وسلم)- ډالۍ شوی رحمت.

محمد زوی د عبدالله -(صلی الله علیه وسلم)- د نبیانو او رسولانو (د لړی) پای ته رسوونکی، الله تعالی له اسلامي دین سره ټولو خلکو ته راولیږه، ټو خیر ورروښیي چې لوی خیر توحید دی، او له شره یې منع کړي چې لوی شر الله سره شریک نیول دي.

په کومو شیانو یې چې امر کړی هغو کې یې طاعت واجب دی، او له کومو شیانو یې چې خبر ورکړی په هغو کې یې تصدیق واجب دی، له کومو شیانو یې چې منع او نهي کړې ځان ساتل ترې ضروري دي، او د الله عبادت به یوازې د هغه له شریعت سره سم کیږي.

د ده او له ده وړاندې د ټولو انبیاوو رسالت د یوازینې الله عبادت ته بلنه وه، چې هیڅ شریک نه لري.

د هغه -(صلى الله علیه وسلم)- ځینې صفات په لاندې ډول دي:

رښتینولي، مهرباني، نرمي، صبر، زړورتیا، سخا، ښه اخلاق، عدل، تواضع او بخښنه.

***

قران کريم مې د رب کلام(خبرى يې) دى

الله تعالى فرمايلي دي: (اى خلكو يقينا چې د خپل رب له لوري مو ښكاره دليل درغلى او تاسو ته مو څرګنده رڼايي نازله كړې (چې قران دى). [النساء: 174].

قران كريم د الله تعالى هغه كلام دى چې پر خپل نبي محمد -(صلى الله عليه وسلم)- يې نازل كړى دى، څو

خلک -د کفر- له تيارو نه -د ايمان- رڼا ته وباسي او نېغې لارې ته يې برابر کړي.

څوک يې چې ولولي؛ هغه لره لوی ثواب دی او څوک يې چې پر لارښوونو عمل وکړي، په نېغه لاره به تللی وي.

❋❋❋

د اسلام بناوې پېژندل غواړم

رسول الله -(صلى الله عليه وسلم)- ويلي دي: (اسلام پر پنځو شيانو بنا دی، د دې ګواهي چې له الله پرته د بندګۍ وړ هيڅوک نشته او محمد-(صلى الله عليه وسلم)- د الله رسول دی، لمونځ قايمول، زکات ورکول، د رمضان روژه نيول او د بيت الله حج کول).

د اسلام بناوې داسې عبادتونه دي چې هر مسلمان يې بايد ترسره کړي او د يوه انسان اسلام تر هغه نه دی

صحيح، چې د دې بناوو د فرضيت عقيده و نه لري او په بشپړه ډول يې ترسره نه کړي، ځکه اسلام پر همدې بنا دی، له همدې امله د اسلام بناوې ورته ويل کيږي.

➢ دا بناوې دغه دي:

❖ **لومړی بنا يا رکن:** د دې ګواهي ورکول چې له الله پرته د بندګۍ وړ بل هيڅوک نه شته او محمد د الله رسول دی.

الله تعالی فرمايلي دي: (نو پوی شه چې يقينا له الله پرته بل د عبادت وړ نه شته). [محمد: 19].

او الله تعالی فرمايلي دي: (-دا دی- تاسو ته يو داسې رسول راغلی چې خپله له همدا تاسو څخه دی، څه چې

تاسو کړوي(تاسو ته سخت وي) هغه په ده ډېر ګران (او درانه) تمامېږي، ستاسي پر ښېګڼې حریص دی، په مؤمنانو مهربان خواخوږی دی). [التوبة: 128].

د «**لا إلٰه إلا الله**» د ګواهۍ معنا دا ده، چې له الله پرته بل هیڅ حق معبود نشته.

د «**محمد رسول الله**» د ګواهۍ معنا دا ده، چې په کوم شي هغه امر کړی ويې منو، له کومو شیانو یې چې خبر ورکړی تصدیق یې وکړو، له کومو شیانو یې چې نهې او منع کړې ډډه ترې وکړو او یوازې له شریعت سره سم د الله بندګي وکړو.

❖ **دویمه بنا:** په صحیح توګه د لمانځه ادا کول.

الله تعالی فرمایلي دي: او لمونځ و دروئ. [البقرة: ۱۱۰].

د لمانځه قایمول دي ته وایي چې **په هغه طریقه ادا کړی شي چې الله تعالی فرض کړی دی او د هغه رسول محمد -(صلی الله علیه وسلم)- مونږ ته ښودلی دی.**

❖ **دریيمه بنا:** د زکات ورکړه.

الله تعالی فرمایلي دي: (او زکات ورکوئ). [البقرة: ۱۱۰].

زکات الله تعالی د مسلمان د ایمان د رښتینولۍ ازمویلو لپاره فرض کړی دی، بل دا چې د خپل پروردګار د دې احسان شکر ادا کړي چې د مال نعمت یې ورکړی او د غریبانو او اړمنو مرسته وکړي.

د زکات ورکړه داسې وي چې مستحقو خلکو ته ورکړل شي.

زکات په هغه مال کې یو فرض حق دی چې ټاکلې اندازې ته رسېدلی وي، اته (۸) ډوله خلکو ته ورکول کېږي چې الله په قران کریم کې ذکر کړي دي او غریب او مسکین هم په کې دي.

د زکات په ورکړه کې د مهربانۍ او زړه سوي، د مسلمان د اخلاقو او مال د پاکولو، د غریبانو او مسکینانو د زړونو خوشحالولو او د مسلمانې ټولنې د وګړو تر منځ د مینې او ورورولۍ د اړیکو پیاوړي کولو صفت پروت دی، له همدې امله یې نېک مسلمان د زړه په خوښه ادا کوي او په ورکړه یې له دې امله خوشحالیږي چې نور خلک پرې خوشحاله شوي دي.

د زکات اندازه په ذخیره شویو سرو زرو، سپینو زرو، نغدو او د ګټې لپاره پیر او پلور ته جوړو شویو سوداګریزو توکو کې چې قیمت یې ټاکلې اندازې ته رسېدلی او یو بشپړ کال پرې تېر شوی وي؛ ٪۲.۵ ده.

دغه راز که څوک یو معلوم شمېر چارپای ژوی (**اوښ، غوا او ګډې**) ولري او د کال ډېرى موده بې له دې چې خاوند یې خوراک ورکړي د ځمکې ګیاوې وخوري، نو زکات په کې فرض دی.

دغه راز په **هغو دانو، مېوو، کانونو او خزانو کې هم زکات فرض دی** چې له ځمکې راوځي او ټاکلې اندازې ته رسېدلي وي.

❖ **خلورمه بنا:** د رمضان د میاشتې روژه نیول

الله تعالی فرمايلي دي: (ای مؤمنانو پر تاسو روژه داسې فرض شوې، لکه له تاسو نه پر مخکينيو چې فرض شوې وه، د دې لپاره چې ځان ساتنه وکړئ). [البقرة: ١٨٣].

رمضان په **هجري کليزه** کې د **کال نهمه مياشت ده**، دا د مسلمانانو په اند يوه محترمه مياشت ده چې د کال د نورو مياشتو په پرتله ځانګړی مقام لري او ټوله مياشت روژه نيول يې د اسلام له پنځو ارکانو څخه يو رکن دی.

د رمضان روژه دې ته وايي چې د روژې د مبارکې مياشتې **په ټولو ورځو کې د سهار له راختو څخه تر لمر لويدو پورې له خوراک، څښاک، کوروالي او بل هر روژه**

ماتوونکي شي څخه په ډېره کولو د الله بندګي وکړی شي.

❖ **پنځمه بنا:** د بیت الله شریف حج کول.

الله تعالی فرمايلي دي: **(او د الله لپاره پر خلکو د دې کور حج (لازم) دی، څوك چې هغه ته د لارې وس پيدا کړي).** [آل عمران : 97].

حج په ژوند کې یو ځل پر هغه چا فرض دی چې د ادا کولو توان يې لري، دا په ټاکلي وخت د ځانګړو عباداتو د ادا کولو په موخه د بیت الله شریف او د مکې مکرمې د

نورو مقدسو ځايونو قصد ته وايي، حج نبي كريم -(صلى الله عليه وسلم)- هم کړی و او له هغه وړاندې نورو پیغمبرانو هم او ابراهيم عليه السلام ته الله امر کړی و چې خلکو کې د حج اعلان وکړي، الله تعالى په دې اړه په قران کريم کې ويلي دي. (او په خلکو کې د حج اعلان وکړه چې له هرې لرې لارې نه پلي او په هر (ډول) ډنګر اوښ سپاره درته راشي). [الحج : 27].

***

د ايمان ارکان پېژندل غواړم

له نبي -(صلی الله علیه وسلم)- څخه د ایمان په اړه ويپوښتل شو نو ويې ويل: **(چې په الله، په ملايکو يې، په کتابونو يې، په رسولانو يې، د قيامت په ورځ او د تقدير په خير او شر ايمان ولرې).**

د ایمان ارکان د زړه هغه عبادتونه دي چې هر مسلمان ته ضرور دي او د یو چا اسلام تر هغه نه صحیح کېږي څو پر دغو عبادتونو عقیده و نه لري، له همدې امله ورته د ایمان ارکان ویل شوي دي. د اسلام له ارکانو سره یې توپیر دا دی، چې د اسلام ارکان هغه ظاهري اعمال دي چې انسان یې په خپلو غړو ترسره کوي، **لکه کلمه طیبه ویل، لمونځ او زکات**، او د ایمان ارکان د زړه هغه اعمال دي چې انسان یې په زړه سره ادا کوي، لکه پر الله، د هغه پر کتابونو او د هغه پر رسولانو ایمان درلودل.

د ایمان مفهوم او معنا: پر الله، د هغه پر ملایکو، کتابونو، رسولانو، د اخرت پر ورځ او د تقدیر په خیر او

شر د زړه کلک تصدیق او د ټولو هغو شیانو پیروي چې رسول -(صلی الله علیه وسلم)- راوړي، او د هغو پلي کول: د ژبې په وینا لکه د «لا إلٰه إلا اللّٰه» ویل، د قران کریم تلاوت، تسبیح (سبحان اللّٰه) او تهلیل(لا اله الا اللّٰه) او د اللّٰه ثنا بیانول.

او د ظاهري غړو په عمل: لکه لمونځ، حج او روژه... او په باطني غړو چې په زړه پورې تړلي دي، لکه د اللّٰه محبت او هغه نه ویره، پر هغه توکل او هغه لره اخلاص.

ځیني خلک یې لنډ تعریف داسې کوی: د زړه باور او تصدیق، د ژبې اقرار او د غړو عمل، چې په طاعت زیاتیږي او په ګناه کمیږي.

❖ **لومړی رکن:** پر الله ایمان

الله تعالی فرمایلي دي: (بې شکه مؤمنان هغه کسان دي چې په الله یې ایمان راوړی وي). [النور: 62].

پر الله ایمان دا غوښتنه کوي چې په ربوبیت، الوهیت او اسماوو صفاتو کې هغه یوازې ومنل شي، او ایمان لاندې شیانو ته شامل دي:

د الله (سبحانه وتعالی) پر شتون ایمان.

د الله (سبحانه وتعالی) پر ربوبیت ایمان او دا چې هغه د هر شي مالک، پیدا کوونکی، روزي ورکوونکی او کارساز دی.

د الله پاک پر الوهیت ایمان او دا چې یوازې همغه د عبادت وړ دی، چې هیڅ شریک پکې نه لري: لکه لمونځ، دعا، نذر، حلاله، مرسته غوښتل، پناه غوښتل او ټول نور عبادتونه.

د الله پر هغو ښایسته نومونو او لوړو صفتونو ایمان چې خپله یې هم ځان ته ثابت کړي او نبي -(صلی الله علیه وسلم)- یې هم ورلره ثابت کړي دي، او د هغو نومونو او

صفتونو نفي کول چې هغه له خپل ځان نه نفي کړي يا يې نبي -(صلى الله عليه وسلم)- ترې نفي کړي دي، او دا چې نومونه او صفتونه د کمال او ښکلا اخري حد ته رسېدلي دي او د هغه په څېر هيڅ شی نشته، او هغه اورېدونکی او ليدونکی دی.

❖ **دويم رکن:** پر ملايکو ايمان

الله تعالى فرمايلي دي: (الله لره ستاينه ده، له نوي سره د اسمانو او ځمکې پيدا کوونکي (لره)، د دوه دوه، درې درې او څلورو څلورو وزرونو والا ملايکو استازي ګرځوونکي (الله) لره، چې هغه په مخلوق کې څنګه

غواړي هومره زياتوالی کوي يقينا الله په هر څه قادر دی). [فاطر: ١].

موږ پر دې ايمان لرو چې ملايکې يوه غيبي دنيا ده او هغوی د الله داسې بندګان دي چې له نور(رڼا) نه يې پيدا کړي دي او ځان له يې طاعت کوونکي او سرټيټې کړي دي.

او دا چې هغوی يو ستر مخلوق دی چې څواک او شمېر يې يوازې الله تعالی ته معلوم دی، هر يو يې داسې نومونه، صفتونه او دندې لري، چې الله تعالی ورته ځانګړې کړې دي، جبريل عليه السلام هم له دوی څخه دی، چې

د الله تعالی له لوري د هغه رسولانو ته د وحې ورل ور په غاړه و.

❖ **درېیم رکن:** پر کتابونو ایمان.

(الله) تعالی فرمایلي دي: تاسو ووایئ: مونږ پر الله ایمان راوړی او پر هغه څه چې مونږ ته نازل کړی شوي دي، او پر هغه څه چې ابراهیم او اسمٰعیل او اسحٰق او یعقوب او (د هغوی) اولادې ته نازل کړی شوي دي، او (مونږ ایمان راوړی دی) پر هغه څه چې موسٰی او عیسٰی ته ورکړی شوي دي، او پر هغه څه چې د خپل رب له جانبه (نورو) نبیانو ته ورکړی شوي دي، مونږ په دوی کې د

هېڅ يو په مينځ کې فرق نه کوو، او مونږ خاص د هغه (الله) حکم منونکي يو. [البقرة: 136].

پر دې غوڅ باور چې ټول اسماني کتابونه د الله کلام دی.

او دا چې دا کتابونه په ښکاره حق سره د الله عز وجل له لوري د خپلو بندګانو لپاره د هغه پر رسولانو رانازل شوي.

او دا چې الله پاک خپل نبي محمد -(صلى الله عليه وسلم)- ټولو خلکو ته راولیږه، نو په دې سره يې ټول مخکيني دينونه منسوخ کړل او قران کريم يې پر ټولو اسماني کتابونو مسلط او د هغوی ناسخ وګرځاوه، او الله له هر ډول بدلون او تحريف نه د قران کريم د ساتنې ذمه

واري واخيسته. الله تعالى ويلي. **(يقينا موږ خپله دا ذکر نازل کړی او همدا موږ يې حتما ساتونکي يو)**. [الحجر : 9].

ځکه قران کريم انسانانو ته د الله تعالى وروستی کتاب دی او نبي يې محمد -(صلى الله عليه وسلم)- وروستنی پيغمبر دی، او اسلامي دين هغه دين دی چې الله د قيامت تر ورځې پورې انسانانو ته خوښ کړی دی، الله تعالى فرمايلي دي: **(يقينا الله ته منلی دين اسلام دی)**.

[ال عمران: 19].

هغه اسماني کتابونه چې الله تعالى په خپل کتاب کې ذکر کړي دي، دا دي:

د مخلوقاتو د پالونکي له لوري پر نبي محمد (صلى الله عليه وسلم) نازل شوی دی.

تورات: چې الله پر خپل نبي موسى عليه السلام نازل کړی و.

انجيل: چې الله پر خپل نبي عيسى عليه السلام نازل کړی و.

زبور: چې الله پر خپل نبي داوود عليه السلام نازل کړی و.

د ابراهيم صحيفې: چې الله پر خپل نبي ابراهيم عليه السلام نازلې کړې وې.

❖ **ثلورم رکن:** پر پیغمبرانو ایمان.

الله تعالی فرمایلي دي: **(او موږ هر ولس ته یو رسول ولیږه، چې الله ولمانځئ او له باطلو معبودانو ځان وساتئ).** [النحل: 36].

پر دې غوڅ یقین چې الله تعالی په هر امت کې یو رسول لیږلی دی، چې هغوی یې یوازې د الله عبادت ته بلل، چې شریک نه لري، او د هغه څه نه منل چې له الله پرته یې عبادت کیږي.

او دا چې هغوی ټول انسانان، سړي او د الله بندګان وو، او هغوی رښتوني او تصديق کړل شوي وو، پرهېزګاران او امانتدار وو، د نېغې لارې ښودونکي او پر نېغه لاره برابر وو، او څه چې الله ورسره رالېږلي وو په بشپړه ډول يې خلکو ته رسولي دي او ټول پر څرګند حق او روښانه هدايت روان وو.

د هغوی د لومړي او وروستي د ټولو دعوت د دين په اصل کې ايکې يو و، چې په بندګۍ کې د الله يو ګڼل او شريک ورسره نه نيول و.

❖ **پنځم رکن:** د اخرت په ورځ ايمان

(الله) تعالی فرمایلي دي: **(الله هماغه دی چې له هغه پرته کوم بل د عبادت وړ نشته، خامخا به مو د قیامت په هغه ورځ راغونډ کړي چې څه شك پكې نشته او تر الله زیاته رښتینې خبره به د چا وي؟).** [النساء: 87].

د اخرت د ورځې اړوند پر هر هغه شي پوخ باور درلودل چې الله عز وجل په خپل مقدس کتاب کې د هغې په اړه خبر راکړی دی، یا ګران نبي محمد -(صلی الله علیه وسلم)- راته بیان کړي دي، لکه د انسان مرګ، له قیامت وروسته بیرته راژوندي کېدل، شفاعت، میزان (تله)، حساب کتاب، جنت، دوزخ او د اخرت د ورځې اړوند نور شیان.

❖ **شپږم رکن:** د تقدير په خير او شر باندې ايمان

(الله) تعالی فرمايلي دي: **(بې شکه موږ هر شی په يوه ټاکلې اندازه پيدا کړی)** [القمر : 49].

دا باور درلودل چې دنيا کې مخلوقات له کومو پېښو سره مخ کېږي، ټول د يوازيني الله (سبحانه وتعالی) په علم، تقدير او تدبير تر سره کېږي، او دا چې دغه تقدير د انسان له پيدايښت وړاندې ليکل شوی و، او انسان اراده او واک لري او د خپلو کارونو حقيقي فاعل (ترسره کوونکی) دی، خو دا هيڅ څه د الله له پوهې، ارادې او خوښې نه وتلي ندي.

نو پر تقدير ايمان څلور مرتبې لري چې دا دي:

- لومړی: د الله پر شامل او چاپېر علم ايمان.
- دويمه: د الله له لوري د قيامت تر ورځې د هر پېښېدونکي شي پر ليکلو ايمان.
- درېيمه: د الله پر نافذ مشيئت او بشپړ قدرت ايمان، نو چې څه د الله خوښ وي هغه به وي او چې څه يې خوښ نه وي، هغه به نه وي.
- څلورمه: پر دې ايمان چې الله د هر شي پيدا کوونکی دی او په پيدايښت کې هيڅ شريک نه لري.

***

اودس زده کول غواړم

(الله) تعالی فرمايلي دي: (بې شکه الله بیا بیا توبه کوونکي خوښوي او ځان پاك ساتونکي خوښوي) [البقرة: 22].

رسول الله -(صلی الله علیه وسلم)- فرمايلي دي: **(زما د دې اودس په څېر اودس وکړه).**

د لمانځه لوی شان لدې څخه معلومیږي چې الله مخکې ترې پاکوالی فرض کړی او د لمانځه د صحت لپاره يې شرط ګرځولی، نو پاکي د لمانځه کيلي ده او فضيلت ته په کتو يې زړه د لمانځه ادا کولو ته شوق پيدا کوي. رسول

الله - (صلی الله علیه وسلم) - فرمایلي دي: **(پاکوالی نیم ایمان دی او لمونځ رڼایي ده).**

او رسول الله (صلی الله علیه وسلم) فرمایلي: **(چا چې اودس وکړ او ښه یې وکړ، نو ګناهونه به یې له بدنه ووځي).**

نو بنده د اودس په کولو سره د حسي پاکۍ له پلوه او د نبي -(صلی الله علیه وسلم)- له لارښوونو سره سم یوازې الله لپاره د دې عبادت په ترسره کولو د معنوي پاکۍ له امله پاک سپیڅلی دریږي.

هغه څه چې اودس کول ورته واجب دي:

1. مطلق لمونځ که فرضي وي، که نفلي.
2. له کعبې شریفې تاوېدل (طواف).
3. په قران کریم لاس لګول.

په پاکو اوبو؛ اودس او غسل کوم:

پاکې اوبه: ټولې هغه اوبه چې له اسمانه راتوی شوې وي یا له زمکې راوتلې وي او په خپله اصلي بڼه پاتې وي، په دریو صفتونو (**رنګ، خوند او بوی**) کې یې یو هم په داسې شي نه وي بدل شوی چې د اوبو پاکوالی له منځه وړي.

اودس زده کول غواړم:

لومړی ګام: نیت چې زړه یې ځای دی، د نیت معنا: الله تعالی ته د نږدیکت له مخې د عبادت په کولو د زړه عزم.

دویم ګام: د لاسونو (خپړو) وینځل.

دریم ګام: مضمضه کول

مضمضه: په خولې کې اوبو اچولو، اړولو راړولو او بیرته راویستلو ته وایي.

څلورم ګام: استنشاق

استنشاق: په ساه باندې اوبو کشولو او د پوزې وروستۍ برخې ته رسولو ته وایي.

بیا استنشار دی: چې په ساه باندې د پوزې ګړنګ وغیره راویستلو ته وايي.

پنځم ګام: مخ وینځل

د مخ اندازه:

مخ: چې مخ کېدل پرې کېږي.

اندازه یې په پلنوالي له یوه غوږ نه تر بل پورې ده.

او اندازه یې په اوږدوالي په عادي توګه د سر د وېښتانو د شنه کېدو له ځایه د زنې تر ښکتنۍ برخې پورې ده.

د مخ وینځل، سره د مخ د ټولو کوچنیو وېښتانو، او همدا راز له وېښتانو پاک ځای او راوتلې هډوکی.

سپینوالی: هغه **(له ویښتانو پاک ځای)** د غوږ د پوڅکۍ او راوتلي هډوکي تر منځ ځای ته ویل کیږي.

عذار: هغه ویښته دي چې د مخ پر راوتلي هډوکي چې د غوږ هغه سوري ته برابر وي چې سر ته تللی، او ښکته د غوږ میخ ته رسي.

د مخ وینځل دغه راز د ږیرې تولو ګڼو او ترې ځړېدونکو ویښتانو ته شامل دی.

شپږم ګام: د لاسونو وینځل، د ګوتو له څوکو نیولې تر څنګلو پورې.

او څنګلې د لاسونو په فرضي وینځلو کې داخلې دي.

اووم ګام: د غوږونو په ګډون یو ځل په لاسونو د ټول سر مسح کول.

د سر له مخکینۍ برخې به پیل کوي تر وروستۍ برخې به لاسونه وړي او بېرته به یې راګرځوي.

د شهادت ګوتې به په غوږونو کې ننباسي.

او غټې ګوتې به د غوږونو د ظاهر مخالفې نیسي او د غوږونو شا او مخ به پرې مسح کوي.

اتم ګام: د پښو وینځل، د ګوتو له څوکو تر ښنګرو (ګیټکیو) پورې، او ګیټکۍ هم د پښو په فرضي وینځلو کې داخلې دي.

ګټیکی: د پونډيو په ښکته برخې کې راوتلي دوه هډوکي دي.

اودس په دې شيانو ماتيږي:

1. له سبيلينو وتونكي شيان لكه تشې او غټې بولې، باد، مني او مذي.
2. د ژور خوب، بې هوشۍ، نشه راوړونکي او ليونتوب له امله د عقل زايليدل.
3. هر هغه شی چې غسل فرض کوي، لکه جنابت، حيض او نفاس.

کله چې انسان خپله اړتیا پوره کړي، نو نجاست پاکول پرې لازمېږي، یا په اوبو چې دا غوره ده، یا بغیر له اوبو په هغو شیانو چې نجاست له منځه وړي، لکه تیږې، کاغذونه او ټوټې وغیره، چې درې یا له دریو څلو زیات به یې کاروي، خو پاک او روا شی به وي.

***

پر موزو او جرابو مسحه.

د موزو یا جرابو د اغوستلو پر مهال مسحه پرې شوني ده او د پښو وینځلو ته اړتیا نه پیښیږي، خو په لاندې شرطونو:

1. چې له کوچنۍ او سترې بې اودسۍ وروسته په بشپړ پاکوالي -چې پښې هم په کې وینځل شوې وي- اغوستل شوې وي.
2. چې خپله پاکې او غیر نجسې وي.
3. چې مسحه په ټاکل شوې موده کې وي.
4. چې حلالې وي، نو غلا شوې یا غصب شوې نه وي.

موزې: چې پښې ته کوم نرم پوستکی وغیره اغوستل کېږي، هغه بوټان هم ورته دي چې قدمونه (پښې) پټوي.

جرابې: چې انسان پښو ته کومه ټوټه وغیره وراغوندي او د جرابو په نوم پیژندل کېږي.

➢ پر موزو د مسحې د رواوالي حکمت:

پر موزو د مسحې حکمت پر هغو مسلمانانو اساني کول دي، چې د موزو یا جرابو ویستل او د پښو وینځل ورته سخت وي، په ځانګړي ډول د ژمي، سختې یخنۍ او سفر په وختونو کې.

➢ د مسحې موده:

مقيم: يوه شپه او ورځ (٢٤ ساعته).

مسافر: درې شپې او ورځې (٧٢ ساعته).

د مسحې موده –له بې اودسۍ وروسته– پر موزو يا جرابو له لومړنۍ مسحې سره سمه پيلېږي.

➢ پر موزو يا جرابو د مسحې طريقه:

1. لاسونه لمدول کېږي.
2. لاسونه د پښې پر پاس لوري کش کول کېږي (د **ګوتو له څوکو د پنډۍ تر پيله**).
3. ښۍ پښه پر ښي لاس او چپه پښه پر چپ لاس مسحه کېږي.

➢ د مسحې ماتوونکي:

1. هر شی چې غسل واجبوي.
2. د مسحې د مودې وخت ختمېدل.

***

غسل:

که سړي یا ښځې کوروالی وکړ، یا د ویښې یا خوب حالت کې ترې مني په شهوت ووتل، غسل پرې واجبېږي څو لمونځ ادا کړی شي یا بل هغه شی چې پاکي ورته اړینه ده، دغه راز که ښځه له حیض یا نفاس نه پاکه شوه، غسل پرې واجب دی، څو د لمانځه یا بل هغه شي ادا کول ورته روا شي چې پاکي ورته اړینه ده.

➢ د غسل طریقه داسې ده:

چې مسلمان خپل ټول بدن لوند کړي، په هره طريقه چې وي، او د خولې او پوځې وينځل هم په کې دي، نو چې ټول بدن يې لوند شو، غټه بې اودسي ترې لرې شوه او پاکي يې بشپړه شوه.

➢ پر جنوب د لاندې شيانو کول بند دي، تر څو چې غسل وکړي:

1. لمونځ.
2. د کعبې طواف.
3. جومات کې پاتې کېدل، خو له درنګ پرته جومات کې تېرېدی شي.
4. په قران کريم لاس وهل.
5. د قران کريم تلاوت.

***

تیمم

کله چې مسلمان د پاکوالي لپاره اوبه پیدا نه کړي، یا یې د کومې ناروغۍ وغیره له امله او یا د لمانځه د وخت د تېرېدو له وېرې استعمال نه کړی شي، نو په خاوره به تیمم کوي.

طریقه یې داسې ده، چې یو ځل لاسونه ووهي او یوازې مخ او دواړه لاسونه پرې مسح کړي. په دې شرط چې خاوره پاکه وي.

➢ تیمم په دغو شیانو ماتیږي:

1. په ټولو هغو شیانو ماتیږي چې اودس پرې ماتیږي.
2. چې د کوم عبادت لپاره تیمم کیږي، د هغه له پیل وړاندې اوبه وموندل شي.

***

لمونځ زده کول غواړم

الله جل جلاله پر مسلمان باندې په شپه او ورځ کې پنځه لمونځونه فرض کړي، چې د سهار، ماسپښین، مازدیګر، ماښام او ماخوستن لمونځونه دي.

لمانځه ته چمتووالی نیسم.

کله چې د لمانځه وخت داخل شي، مسلمان له وړې بې اودسۍ او که غټه بې اودسي ولري، له غټې بې اودسۍ ځان پاکوي.

غټه بې اودسي: هغه چې پر مسلمان غسل واجبوي.

وړه بې اودسي: هغه چې پر مسلمان اودس لازموي.

مسلمان په پاکو جامو او داسې پاک ځای کې لمونځ کوي چې له نجاستونو پاک وي، او خپل عورت پټوي.

مسلمان د لمانځه وخت کې په مناسبو جامو ځان ښکلی کوي او خپل بدن پرې پټوي، او سړي ته نه دي روا چې لمانځه کې د نامه او زنګون تر منځ لږ ځای هم ښکاره کړي.

ښځې ته لازم دي چې په لمانځه کې له مخ او لاسونو پرته ټول بدن پټ کړي.

مسلمان په لمانځه کې خبرې نه کوي او یوازې لمونځ وایي، امام ته غوږ نیسي، یو خوا بل خوا نه ګوري، او که

د لمانځه ځانګړي عبارتونه یې نه وي زده نو د لمانځه تر پایه د الله تسبیح او ذکر کوي، او پرې لازمېږي چې ژر تر ژره لمونځ او د هغه عبارتونه زده کړي.

➢ لمونځ زده کوم

لومړی ګام: د هغې فریضې لپاره نیت چې کول یې غواړي، او د نیت ځای زړه دی.

له اودس کولو وروسته قبلې ته مخ کوم او که کولی مې شو نو په ولاړه لمونځ کوم.

دویم ګام: د اوږو (ولیو) برابر لاسونه پورته کوم او لمانځه کې د ننوتو په نیت وایم: **(الله اکبر)**.

درییم ګام: له روایاتو سره سم د لمانځه د پیل دعا وایم، چې یوه یې دا ده. (سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ).

څلورم ګام: په الله باندې له رټل شوي شیطان نه پناه غوارم، نو وایم: (**أعوذُ باللّهِ من الشيطان الرجيم**)

پنځم ګام: په هر رکعت کې د فاتحې سورت وایم، چې دا دی: **د الله په نوم پیل کوم چې ډېر زیات مهربان، بې حده رحم کوونکی دی ټول (د کمال) صفتونه خاص د الله لپاره دي چې د ټولو عالَمونو ښه پالونکی دی. ډېر زیات او، همیشه رحم کوونکی دی. د بَدلې د ورځې مالك دی. خاص ستا عبادت کوو او خاص له تا نه مرسته**

غواړو ته مونږ ته سَمَه (نېغه) لاره وښيَه. ليار د هغه کسانو چې تا پر هغوی باندې انعام کړی دی؛ چې نه پر هغوی باندې غضب شوی او نه ګمراهان دي.

له فاتحې وروسته د هر لمانځه په لومړي او دويم رکعتونو کې د قران کريم يوه اسانه برخه وايم، او دا فرض نده (**د سورت فاتحې ځخه پس نور قرات**)، خو په کولو کې يې لوی ثواب دی.

شپږم ګام: (**الله اکبر**) وايم او رکوع ته ځم، تر دې چې ملا مې سيده برابره شي او لاسونه مې پر زنګنونو وي چې ګوتې يې خلاصې وي، بيا رکوع کې وايم: (**سبحان ربي العظيم**).

اووم ګام: د **(سمع الله لمن حمده)** په ویلو له رکوع راپورته کېږم او لاسونه د اوږو برابر پورته کوم، کله مې چې بدن په ولاړه بڼه نېغ شي، **(ربنا ولک الحمد)** وایم.

اتم ګام: **(الله اکبر)** وایم او پر لاسونو، زنګنونو، پښو، تندي او پوزه سجده کوم، سجده کې **(سبحان ربي الأعلی)** وایم.

نهم ګام: **(الله أكبر)** وایم او له سجدې راپورته کېږم، پر چپه پښه کښېنم او ښۍ پښه دروم، تر دې چې په ناسته نېغه ملا برابر شم، بیا وایم: **(ربي اغفر لي).**

لسم ګام: **(الله أكبر)** وایم او د لومړۍ سجدې غوندې بله سجده کوم.

یوولسم ګام: د (الله أکبر) په ویلو له سجدې راپورته کیږم او ښه نیغ دریږم، بیا د لومړي رکعت په څیر د لمانځه پاتې رکعتونه کوم.

د ماسپښین، مازدیګر، ماښام او ماخوستن لمونځونو کې له دویم رکعات وروسته د تشهد لپاره لومړی ناسته کوم، او تشهد دا دی. **ټول تعریفونه ، عبادتونه او ټولې پاکیزه خبرې الله لره دي، سلام دې وي پر تا باندې ای نبي او پر تا باندې دې د الله رحمت او برکتونه وي، او سلامتیا دې وي پر مونږ او د الله پر نیکو او صالحو بندګانو ، شاهدي ادا کوم چې له الله څخه پرته بل څوک د عبادت وړ نشته ، او شاهدي ادا کوم چې محمد-صلی الله علیه**

و سلم-**د الله بنده او رسول دی** . له دې وروسته دریم رکعات ته پورته کېږم.

د هر لمانځه له وروستي رکعات وروسته د اخيدي تشهد لوستو لپاره کښېنم، چې هغه دا دی: **ټول تعریفونه ، عبادتونه او ټولې پاکیزه خبرې الله لره دي، سلام دې وي پر تا ای نبي او پر تا دې د الله رحمت او برکتونه وي، سلامتیا دې وي پر مونږ او د الله پر نیکو او صالحو بندګانو ، شاهدي ادا کوم چې له الله څخه پرته بل څوک د عبادت وړ نشته ، او شاهدي ادا کوم چې محمد د الله بنده او رسول دی، ای الله! رحمت نازل کړې پر محمد - (صلی الله علیه وسلم)- او د هغه په کورنۍ ، لکه**

ځرنګه دې چې پر ابراهیم او د هغه په کورنۍ نازل کړې و، یقیناً ته ستایلی او لوی یې. ای الله! برکت نازل کړې پر محمد -(صلى الله علیه وسلم)- او د هغه په کورنۍ، لکه ځرنګه دې چې په ابراهیم او د هغه په کورنۍ برکت نازل کړی و، یقیناً ته ستایلی او لوی یې.

دولسم ګام: له دې وروسته لمانځه نه د وتو په نیت ښي لور ته سلام ګرځوم او وایم: (السلام علیکم ورحمة الله)، وروسته کیڼ لور ته سلام ګرځوم او وایم: (السلام علیکم ورحمة الله)، دې سره به مې لمونځ بشپړ کړی وي.

❋❋❋

د مسلمانې ښځې ستر پرده

(الله) تعالی فرمايلي دي: (ای نبي خپلو مېرمنو، لورانو او د نورو مؤمنانو ښځو ته ووايه چې خپل پړوني دې پر ځان راخپروي، دا کار د دې ډېره ورتيا لري چې هغوی وپيژندلی شي، بيا به نه ځورول کيږي او الله (ډېر) بخښونکي مهربان دی). [الأحزاب: 59].

الله جل جلاله پر مسلمانه ښځه باندې له پرديو سړيو څخه په ځايي دوديزه جامه حجاب کول او د عورت او ټول بدن پټول فرض کړي دي، هغې ته روا نه ده چې حجاب يې له خپل مېړه او محارمو پرته د بل چا په مخ کې لرې کړي، **محارم هغه خلک دي چې مسلمانې ښځې**

ته له هغوی سره واده کول د تل لپاره حرام وي او هغوی دا کسان دي: پلار او همداسې پورته، زوی او همداسې ښکته، ترونه، ماماګان، ورور، وراره، خوريين، د مور خاوند، د مېره پلار او همداسې پورته، د مېره زوی او همداسې ورپسې ښکته، رضاعي ورور او د رضاعي مور خاوند، او د رضاعت له مخې هغه خلک حرامېږي چې د نسب له مخې حرامېږي.

➢ مسلمانه ښځه په خپله جامه کې څو شیانو ته پام کوي:

لومړی: د ټول بدن رانغاړل.

دويم: دا جامه به يې د هغه جامو څخه نه وي کومه چې د ډول سينګار د پاره اغوندي.

دريم: دومره نرۍ به نه وي چې بدن يې ترې ښکاره شي.

څلورم: پراخې به وي، تنګې نه، چې د بدن کوم ځای يې وپيژندل شي.

پنځم: خوشبويي به پرې نه وي وهل شوې.

شپږم: د سړو جامو ته به ورته نه وي.

اووم: د نامسلمانو ښځو هغو جامو ته به نه وي ورته چې هغوی يې خپلو عبادتونو او اخترونو ته اغوندي.

➢ د مومن له صفاتو څخه.

(الله) تعالی فرمایلي دي: (خبره دا ده چې (رښتیني) بیشکه مؤمنان هغه کسان دي چې کله د الله نوم یاد شي زړونه یې ووېرېږي او کله چې آیتونه یې ورباندې ولوستل شي؛ نو ایمان یې ورزیات کړي او په خپل رب بروسه کوي). [الأنفال: 2].

- ✓ په خپلو خبرو کې رېښتونی وي او دروغ نه وايي.
- ✓ په ژمنه او تړون وفا کوي.
- ✓ د شخړې پر وخت سپکې سپورې نه وايي.
- ✓ امانت ادا کوي.

- ✓ مسلمان ورور ته هغه شی خوښوي چې خپل ځان ته يې خوښوي.
- ✓ له خيره ډک وي.
- ✓ خلکو سره ښېګڼه کوي.
- ✓ خپلولي پالي
- ✓ د الله په پرېکړه (تقدير) خوښ وي، د پراخۍ پر مهال شکر باسي او د تنګسې پر مهال صبر کوي.
- ✓ حياناک وي.
- ✓ پر مخلوق زړه سواندی وي
- ✓ زړه يې له کينې او لاسونه يې پر نورو له تېري څخه پاک وي.
- ✓ خلکو ته بخښنه کوي.

- ✓ سود نه خوري او نه راکړه ورکړه پرې کوي.
- ✓ زنا نه کوي.
- ✓ شراب نه څکي
- ✓ ګاونډیانو سره ښېګڼه کوي.
- ✓ ظلم او تېکي نه کوي.
- ✓ غلا او فریب نه کوي.
- ✓ له مور او پلار سره نېکي کوي اګر که مسلمانان نه وي او په نېکیو کې یې خبره مني.
- ✓ خپل اولاد په نېکه تربیه روزي، د شرعي واجباتو امر ورته کوي او له بدیو او حرامو یې منعه کوي.

- ✓ په ديني ځانګړتياوو او هغو عادتونو کې د نامسلمانو د کړنو پيښبې نه کوي، چې د هغوی ځانګړتيا او شعار وي.

***

نېکبختي مې په خپل دين اسلام کې ده

(الله) تعالی فرمايلي دي: (چا چې نېك عمل وکړ؛ نارينه وي که ښځينه خو چې مؤمن وي نو خامخا به ښه ژوند ورکړو او (اخرت کې به) د هغو نېکو عملونو چې دوی به کول، ښه بدله ورکړو). [النحل: 97].

د مسلمان زړه ته چې ډېره خوشحالي، پراخي او خوشبختي راولي، هغه له کوم بت او ژوندي يا مړي منځګړي پرته له خپل پروردګار سره د ده اړيکه ده، ځکه الله تعالی په خپل مبارک کتاب کې ويلي چې هغه تل خپلو بندګانو ته نږدې دی، اوري يې او دعا يې قبلوي، لکه الله (سبحانه وتعالی) چې ويلي دي: (او چې بندګان مې زما

په اړه تا کله وپوښتي؛ نو (ورته وایه چې) زه بالکل نږدې یم، د غوښتونکي سوال قبلوم کله چې ما ورټبولي، نو زما (بلنه) دې هم ومني او پر ما دې ایمان راوړي تر څو په سمه لار محکم پاتې شي). [البقرة: 186].

هغه جل جلاله موږ ته د دعا کولو امر کړی او له هغو سترو عبادتونو یې ګرځولې ده، چې مسلمان پرې خپل رب ته نږدې کیږي، لکه الله عز وجل چې ویلي دي: (او ستاسو رب ویلي دي چې ما ورو بولئ سوال به مو قبول کړم). [غافر: 60]

نو نیک بنده همېشه الله ته محتاج وي، تل یې په وړاندې دعا کوي او په نېکو عملونو ځان ورنږدې کوي.

او الله تعالی موږ په دې کایناتو کې د يوه لوی حکمت له مخې پيدا کړي يو، هسې خوشې نه، دا لوی حکمت يوازې د هغه بندګي ده، چې شريک ورسره و نه منل شي، موږ ته يې يو شامل رباني دين رالېږلی، چې د خاص او عام ژوند ټولې چارې مو تنظيموي، پر دې عادل دين يې د ژوند ټولې اړتياوې خوندي کړې دي، چې هغه زموږ دين، ځانونه، ناموسونه، عقلونه او مالونه دي، او څوک چې د شريعت د اوامرو تابع ژوند کوي او له حرامو ډډه کوي، نو دغه اړتياوې خوندي ساتي او له شک پرته بختور او مطمئن ژوند تېروي.

او د مسلمان اړیکه له خپل رب سره داسې ژوره وي چې نفسي ډاډ او ارام ورکوي، د سکون، امن او خوښۍ احساس کوي او د الله جل جلاله ملتیا، پاملرنه او مومن بنده سره د هغه دوستي احساسوي، الله تعالی ویلي دي:

(الله د هغو خلکو دوست دی چې ایمان یې راوړی، له تیارو یې د رڼا پلو ته باسي) [البقرة: 257].

دغه لویه اړیکه یو وجداني حالت دی چې د رحمن ذات له بندګۍ نه د خوند اخیستو او ملاقات ته یې د شوق لامل ګرځي او د ایمان د شیرینۍ په احساسولو د بنده زړه د خوشحالۍ په اسمان کې ځنګوي.

هغه شیریني چې یوازې هغه څوک یې بیانولی شي چې د طاعاتو په کولو او له ګناهونو په ډډه کولو یې څکلې ده، له همدې امله د الله رسول محمد -(صلی الله علیه وسلم)- وايي: **(هغه چا د ایمان خوند وڅاکه، چې پر الله د رب په توګه، پر اسلام د دین او پر محمد د رسول په توګه راضي شي).**

هو کله چې انسان د خپل خالق پر وړاندې خپل همېشنی شتون احساس کړي، هغه په خپلو ښکلو نومونو او صفتونو وپېژني او داسې عبادت یې وکړي لکه ګوري یې چې، عبادت یوازې د الله لپاره وکړي او له الله پرته بل

هیچا ته نه، نو په دنیا کې به یو پاک او خوشحاله ژوند وکړي او په اخرت کې به يې نېک انجام په نصیب شي.

ان هغه کړاو چې دنیا کې پر مومن راځي، نو د یقین په یځنې، د الله تعالی پر تقدیر په رضا، د تقدیر پر ټول خیر او شر د الله په حمد ویلو او پر هغې په بشپړې رضا د هغه تاو سرېږي.

بل شی چې مسلمان پرې د خپلې خوشحالۍ او ډاډ د زیاتولو په پار ډېر حرص باید وکړي، د الله تعالی یاد او د قران کریم تلاوت دی، لکه الله تعالی چې ویلي دي.

(هغوی چې ایمان راوړی او د الله په یادولو يې زړونه

ډاډه شوي، خبردار اوسئ چې زړونه خو د الله په یاد ډاډه کیږي). [الرعد: 28].

او څومره چې مسلمان د الله ذکر او د قران تلاوت ډیر وکړي، هغومره یې الله تعالی سره اړیکه ټینګیږي، نفس یې پاکیږي او ایمان یې قوي کیږي.

دغه راز مسلمان ته په کار ده، چې له صحیحو مصادرو څخه د خپل دین د مسایلو په زده کړه حریص واوسي، څو په پوهه د الله تعالی عبادت وکړي، نبي -(صلى الله عليه وسلم)- ویلي دي: **(د علم زده کړه پر هر مسلمان فرض ده)**، او چې د خپل پیدا کوونکي الله تعالی اوامرو ته تسلیم او غاړه اېښودونکی وي، که د دې اوامرو په

حکمت خبر وي او که نه، ځکه الله تعالی په خپل پاک کتاب کې وايي: **نه دي مناسب هيڅ مومن او هيڅ مومنې لره کله چې فيصله وکړي الله او رسول يې د يو کار چې شي دې د هغوی د فيصلې په عوض کې دوی لره اختيار او څوک چې سرغړونه وکړي د الله او د هغه د رسول نو هغه بې لارې شو په يو ښکاره بې لارېتوب).**

[الأحزاب: 36].

وصلى الله وسلم على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين.

پای

فهرست

سریزه ١
الله مې رب دی... 6
نبي مې محمد -(صلی الله علیه وسلم)- دی.................. 12
قران کریم مې د رب کلام(خبری یې) دی 15
د اسلام بناوې پېژندل غواړم.................................. 17
د ایمان ارکان پېژندل غواړم 27
اودس زده کول غواړم... 43
پر موزو او جرابو مسحه.. 52
غسل:.. 56
تیمم.. 58
لمونځ زده کول غواړم.. 60
د مسلمانې ښځې ستر پرده 69
نېکبختي مې په خپل دین اسلام کې ده 76